



UNDRR

UN Office for Disaster Risk Reduction



INTERNATIONAL DAY FOR DISASTER RISK REDUCTION 13TH OCTOBER

پیشینه نابرابری در برابر حوادث و سوانح

دبیر کل سازمان ملل متحد، آنتونیو گوترش، مقیاس این چالش را چنین ترسیم کرده است: «(دنیای ما از جهات متعدد، گرفتار طوفان کاملی است. چشم انداز تاریک است. ما شاهد تشدید نابرابری ها و بحران هزینه های زندگی هستیم که به سرعت در حال گسترش است، به گونه ای که این امر زنان و دختران را بیشتر تحت تأثیر قرار می دهد. اختلالات زنجیره تأمین و بحران انرژی، افزایش قیمت ها، افزایش نرخ بهره توأم با تورم و سطح بدهی، کشورهای آسیب پذیر را تحت تأثیر قرار می دهد.»

این مبحث، در چهارچوب خطر رو به رشد حوادث است که نابرابری را تشدید می کند و آسیب پذیری را عمیق تر می نماید. در مسیر کنونی ما تا سال ۲۰۳۰ جهان با حدود ۵/۱ حادثه قابل توجه در روز مواجه خواهد شد. اکثر کشورهای که با ریسک بالای حوادث و سوانح مواجه هستند، جزو کشورهایی می باشند که اکثر جمعیت آن زیر خط فقر ملی زندگی می کنند. به عنوان مثال گزارش ارزیابی جهانی کاهش خطر حوادث و سوانح نشان داد که در میان ۲۰ کشور آسیب پذیر، ۹۰ درصد کشورها با درآمد متوسط و پایین تر با میانگین نرخ فقر ۳۴ درصد هستند که در مقایسه با کشورهای که در نقطه مقابل ریسک قرار دارند، میانگین نرخ فقر کمتر از نیم درصد است.



روز جهانی برای کاهش خطر

حوادث و سوانح سال ۲۰۲۳

مبارزه با نابرابری برای آینده تاب آور

محمد شیرزاد

نجاتگر و مدرس امداد و نجات

معرفی پویش:

در سال ۱۹۸۹، شورای عمومی سازمان ملل متحد، با هدف ترویج فرهنگ کاهش خطر حوادث، روز «۱۳ اکتبر» را به عنوان روز جهانی کاهش خطر حوادث و سوانح، انتخاب نمود. نامگذاری این روز جهانی، فرصتی را برای قدردانی از پیشرفت جهانی در زمینه پیشگیری و کاهش حوادث و خسارات ناشی از آن، ایجاد نموده است. نسخه ۲۰۲۳ این پویش، اندکی پس از بررسی میان مدت بر روی چهارچوب سندای برای کاهش خطر ۲۰۱۵-۲۰۳۰ شکل گرفت؛ زمانی که مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ماه می ۲۰۲۳، اعلامیه سیاسی برای تسریع اقدامات جهت تقویت تاب آوری در برابر حوادث و سوانح را تصویب کرد. موضوع این روز (روز جهانی کاهش خطر حوادث و بلایا) با چهارچوب سندای، توافق بین المللی برای جلوگیری و کاهش تلفات در زندگی، معیشت، اقتصاد و زیرساخت های اساسی، همسو است و دارای ۷ هدف جهانی و ۳۸ شاخص برای سنجش پیشرفت می باشد. چهارچوب سندای، تکمیل کننده توافق نامه پاریس در مورد تغییرات آب و هوایی است که هر دو چهارچوب سند، برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار به هم مرتبط هستند. در سال ۲۰۲۳، این روز جهانی به رابطه متقابل بین حوادث و سوانح و نابرابری می پردازد. نابرابری و آسیب پذیری در برابر حوادث و سوانح، دو روی یک سکه هستند؛ دسترسی نابرابر به خدمات به مانند ثروت و بیمه، بیشترین ریسک در برابر خطر حوادث را قرار می دهد و این در حالی است که اثرات حوادث و سوانح پیش آمده، نابرابری ها را تشدید کرده و به سمت فقر سوق می دهد.



INTERNATIONAL DAY FOR DISASTER RISK REDUCTION

دادن درآمد، فقدان مکانیسم های مقابله و عدم توانمندی مشارکت در اقتصاد محلی، می تواند نابرابری های موجود را در دراز مدت به طور فزاینده ای تشدید نماید.

بر اساس اهداف توسعه پایدار، کشورها ابزارها، اهداف و سیستم هایی را برای ریشه کنی فقر در اختیار دارند، اما برای کمک به آن ها و به منظور کاهش آسیب پذیری و مقابله با نابرابری، به سرمایه گذاری بسیار بیشتری نیاز داریم. اگر قرار است کاهش خطر حوادث موثر باشد و آینده ای تاب آور برای همه به ارمغان بیاورد، این امر ضروری است. کاهش خطر حوادث مسئولیتی همگانی بوده و ما باید جوامعی را که بیشتر در معرض خطر هستند، پوشش دهیم.

فراخوانی برای عمل

چهارچوب سند سندای برای کاهش خطر حوادث و سوانح، خواستار اقدامات اختصاصی تر بر روی تمرکز بر مقابله با محرک های خطر فاجعه، مانند پیامدهای فقر و نابرابری است و چنین بیان می کند که کاهش خطر حوادث و سوانح، نیازمند مشارکت همه جانبه جامعه است؛ هم چنین مستلزم توانمندسازی و مشارکت فراگیر، در دسترس و بدون تبعیض و توجه ویژه به افراد متأثر از بلایا به ویژه فقیرترین افراد است. نظرات جنسیتی، سنی، معلولیت ها و اختلافات فرهنگی باید در همه سیاست ها و عملکردها ادغام شده و نیز رهبری زنان و جوانان ارتقا یابد. به منظور بسیج اقدامات، دفتر کاهش خطر حوادث و سوانح سازمان ملل متحد، از روز جهانی کاهش خطر سال ۲۰۲۳ برای افزایش آگاهی نابرابری در برابر حوادث و سوانح استفاده نموده و خواستار مبارزه با نابرابری برای آینده تاب آور می شود.

پیام های کلیدی

❌ فقر، نابرابری و تبعیض، از علل و پیامدهای فزاینده خطر حوادث و سوانح است. نابرابری، شرایطی را ایجاد می کند که مردم را در معرض حوادث و سوانح، آسیب پذیر و آسیب پذیرتر نموده و حوادث و سوانح نیز به طور نامتناسبی بر فقیرترین و در معرض خطرترین افراد تأثیر می گذارد و در نتیجه نابرابری را بیشتر می کند. کاهش آسیب پذیری در برابر حوادث و سوانح، مستلزم پرداختن به این ابعاد است.

❌ تا سال ۲۰۳۰، با پیش بینی های فعلی آب و هوا، جهان، با حدود ۵۶۰ بحران در سال مواجه خواهد شد. تخمین زده می شود تا سال ۲۰۳۰، ۳۷/۶ میلیون نفر دیگر در شرایط فقر شدید به دلیل تأثیرات آب و هوایی و سوانح طبیعی زندگی کنند. در بدترین

تحقیقات دهه های اخیر نشان می دهد که به طور عموم، فقرا بیشترین آسیب را از حوادث و سوانح می بینند. از سال ۱۹۷۰ تا ۲۰۱۹ تحقیقات سازمان ملل نشان می دهد که ۹۱ درصد از مرگ و میر ناشی از آب و هوا و سوانح هیدرولوژیکی، در کشورهای در حال توسعه رخ داده است. بانک جهانی نیز آمارها را در همین محدوده بدست آورده است. به طوری که ۸۲ درصد از مرگ و میرهای ناشی از حوادث و سوانح در کشورهای با درآمد پایین و متوسط رخ می دهد. در ضمن تحقیقات کنونی نشان می دهد که حدود ۷۵ درصد از رویدادهای شدید آب و هوایی، به تغییرات آب و هوایی ناشی از انتشار کربن مرتبط می باشند. کشورهایی که بیشترین ضرر را از این حوادث متحمل می شوند: کشورهایی هستند که کمترین نقش را در ایجاد این مشکل داشته اند. در واقع نابرابری، انتقال خطر حوادث را از کسانی که از ریسک پذیری سود می برند، به کسانی که هزینه را متحمل می شوند، تسهیل می کند.

در کشورها و جوامع، نابرابری به قدری قوی است که می تواند تعیین کند که چه کسی بیشتر از مخاطرات رنج ببرد. افراد فقیر بیشتر در مناطقی زندگی می کنند که در معرض خطر هستند و کمتر قادر به سرمایه گذاری در اقدامات کاهش خطر می باشند. آن ها اغلب در خانه های کم دوام و نایم با کمبود خدماتی مانند خدمات درمانی، حمل و نقل عمومی، وسایل ارتباطی و زیرساخت های پایه زندگی می کنند که باعث تشدید وضعیت بحرانی می شود. جمعیت های خاص مانند زنان، بچه ها و افراد ناتوان و کم توان جسمی و حرکتی، به شکل متفاوتی از مخاطرات تأثیر می پذیرند. به عنوان مثال در نپال، احتمال دریافت هشدارهای رسمی در مورد سیل قریب الوقوع در زنان حدود ۲۰ درصد کمتر از مردان می باشد. در زلزله بزرگ شرق ژاپن در سال ۲۰۱۱، احتمال مرگ افراد دارای ناتوانی جسمی و حرکتی دوبرابر بیشتر بود.

نرخ بالای مرگ و میر در میان گروه های در معرض خطر، با طیف وسیعی از عوامل فقر در ارتباط مستقیم بوده و در واقع به یکدیگر متصل هستند. در حالیکه مردم ثروتمندی که در معرض خطر هستند، به وسیله بیمه، بهسازی ساختمان و سایر اقدامات پیشگیرانه مانند دارایی هایی خود و ظرفیت انطباق، از خودشان محافظت می کنند، مردم فقیر، اغلب می بایستی بردارایی هایشان تکیه نمایند که می تواند آنان را به سمت فقر بیشتر و انحلال توانایی هایشان از بازگشت از بحران، سوق دهد. بنابراین فقر، هم علت و هم پیامد ریسک سانحه است. طبق مطالعه بانک جهانی، فقرا ممکن است به دلیل دارایی کمتر فیزیکی، ضرر کمتری متحمل شوند؛ در حالی که به دلیل از دست دادن رفاه و توانمندی، درآمد آن ها به طور قابل توجهی بیشتر از سایر طبقات تحت تأثیر قرار می گیرد. از دست

